

ที่ นร ๑๒๐๐/ว๗๖

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

เรียน (เวียนกระหลวง กรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๗๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคตามตិ
คงะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติ ความละเอียดเจ้าแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อนของการกิจกรรม เกิดความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร และ^๑
ยกระดับความเป็นเอกภาพของการบริหารราชการในพื้นที่ ซึ่งคงะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐
มีมติเห็นชอบการปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง^๒
และได้ส่งแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคที่ได้ปรับปรุงใหม่ มาเพื่อให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติ
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขานุการ ก.พ.ร.

กองพัฒนาระเบียบรัฐการส่วนภูมิภาคและความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๘๘๓๖, ๘๘๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๑๒๑

แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

(มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐)

หลักการ

ส่วนราชการในภูมิภาค เป็นหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้น ให้มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกระทรวง ทบวง กรมนั้น ๆ มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จ โดยในการจัดส่วนราชการดังกล่าว จะเน้นหลักการดำเนินบทบาท ภารกิจที่จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในส่วนที่ราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติได้ และเป้าหมายสุดท้าย คือ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมถึงการจัดความสัมพันธ์ของอำนาจทางการบริหารราชการระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน แต่สนับสนุนเข้มแข็งและเกื้อกูลกัน เพื่อสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการให้บริการสาธารณะและการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ อันเป็นหลักการตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปราชการและเจตนารมนูญ โดยกรอบแนวคิดการพิจารณาจัดส่วนราชการในภูมิภาคเป็นไปตามกรอบแนวคิดของแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ ได้แก่

๑) หลักการบริหารราชการแนวใหม่ และหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลักการย่อย ได้แก่ (๑) หลักขนาดขององค์กรที่เหมาะสม (๒) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ (๓) หลักความคุ้มค่า และ (๔) หลักค่านิยมประชาธิปไตย โดยเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและการยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ที่หมายถึงการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการหรือไม่ต้องการ ในบริการของรัฐ การมีส่วนร่วมการดำเนินการในภาครัฐและส่วนร่วมในการประเมินผลการบริการของภาครัฐเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารภาครัฐให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีซึ่งจะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

๒) หลักความสัมพันธ์ในเชิงกฎหมายปกครองระหว่างราชการบริหารส่วนกลางกับราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งถือว่าราชการบริหารส่วนภูมิภาคมีฐานะเป็นผู้แทนของรัฐบาลในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ และเป็นผู้แทนของกระทรวง ทบวง กรมในการปฏิบัติราชการตามอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชนภายในเขตจังหวัด และการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อประโยชน์ของสังคม รวมตลอดถึงการมีความสัมพันธ์ตามกฎหมายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในจังหวัดนั้น ในฐานะที่เป็นองค์กรเชื่อมโยงของราชการบริหารส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน

๓) หลักความสัมพันธ์ในเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยราชการบริหารส่วนกลาง จะเน้นการเป็นหน่วยกำหนดยุทธศาสตร์ พัฒนานโยบายและชี้นำเป้าหมายการพัฒนาการ เป็นหน่วยสนับสนุนความรู้ทางวิทยาการใหม่ และการเป็นผู้กำหนดแนวทาง/หลักเกณฑ์/มาตรฐานและกำกับดูแลให้ เป็นไปตามที่กำหนด โดยมีราชการบริหารส่วนภูมิภาคทำหน้าที่ในการนำแผนงานตามภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติภายในเขตจังหวัดให้เกิดเป็นรูปธรรม และประสานดูแลในเรื่องทิศทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน และต้องสนับสนุนตอบต่อยุทธศาสตร์ชาติด้วย รวมทั้งประสานให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชนและชุมชน ในการตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและแก้ไขปัญหาเฉพาะของพื้นที่

๔) หลักการบริหารราชการแบบเครือข่าย โดยการสร้างเครือข่ายหรือการสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ ในทุกภาคส่วนให้เข้ามาช่วยหรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานแทน โดยไม่จำเป็นต้องจัดตั้งส่วนราชการ

แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค จะเน้นหลักการดำเนินบทบาท ภารกิจที่จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในส่วนที่ราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติได้ และเป้าหมายสุดท้าย คือ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และเน้นการจัดความสัมพันธ์ของอำนาจทางการบริหารราชการระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน แต่สนับสนุนเชื่อมโยงและเกื้อกูลกัน เพื่อสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการให้บริการสาธารณะและการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ยังเป็นหลักการตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปราชการและเจตนาرمณ์ของรัฐธรรมนูญ

โดยที่รูปแบบและแนวทางการพิจารณาจัดส่วนราชการในภูมิภาคในปัจจุบัน จะมีการแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ การจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค และการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม ดังนี้ แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคดังกล่าว จึงได้กำหนดออกเป็น ๒ แนวทาง คือ

- (๑) แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค
- (๒) แนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาค ของกระทรวง ทบวง กรม

โดยมีรายละเอียดของรูปแบบและแนวทางการพิจารณาในแต่ละรูปแบบ คือ

ก. แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการส่วนกลางในภูมิภาค

การจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นราชการส่วนกลาง ที่ไปตั้งในพื้นที่ นั้น ปัจจุบันมีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งที่เป็นหน่วยงานที่ปรากฏในกฎกระทรวง และไม่ปรากฏในกฎกระทรวง ซึ่งการที่มีหน่วยงานลงเป็นปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ที่ตอบสนองต่อลูกค้าหลักเดียวกันเป็นจำนวนมากและหลากหลายนั้น อาจก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือความไม่ชัดเจนในภารกิจ ทำให้เกิดความสับสนต่อลูกค้าหรือประชาชนผู้มารับบริการ ดังนั้นการจะจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค จำเป็นต้องคำนึงถึง ความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการในพื้นที่ และซ้ำซ้อนในเชิงภารกิจของรัฐ ที่เป็นผลให้เกิดความสับสนเปลืองเงินทรัพยากรทางการบริการรัฐได้ แนวทางนี้จึงอยู่ในฐานของความพยายามที่จะลดจำนวนของหน่วยงานที่เป็นส่วนกลางไปตั้งในภูมิภาคให้ได้ โดยเน้นมุ่งไปที่ส่วนราชการที่ปรากฏในกฎกระทรวงก่อน สำหรับส่วนราชการที่ไม่ปรากฏในกฎกระทรวงนั้น ควรห้องมีมาตรการที่จะรณรงค์ให้ส่วนราชการด่วนหรือเข้มงวดต่อการจัดตั้งหน่วยงานภายใต้ห้ามเฉพาะที่ จำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานภาครัฐ และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนโดยรวม

๑) หลักการ

(๑) หลักการในเชิงภารกิจ

หลักความสัมพันธ์ในเชิงภารกิจระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น คำนึงถึง ความซ้ำซ้อนในเชิงภารกิจของรัฐและกระบวนการภารกิจตามภารกิจนั้น ๆ เช่น ภารกิจงานด้านวิชาการและเทคโนโลยีชั้นสูง ที่มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย หรือกระบวนการภารกิจงานที่จำเป็นอื่น ๆ ที่ต้องลงเป็นปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยเฉพาะในเรื่องของการทดลองหรือการเป็นห้องปฏิบัติการวิชาการ

(๒) หลักการในเชิงระบบและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

คำนึงถึงความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการในพื้นที่ เพื่อให้มีเอกภาพและศักยภาพในการนำเสนอนโยบายของรัฐบาล เป็นปฏิบัติให้เกิดผลในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาจขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ พัฒนากิจ สภาพปัญหาความจำเป็นและปริมาณงานของพื้นที่ที่ต่อเนื่องตลอดปี และความสามารถในการ

ตอบสนองความต้องการของชุมชนและประชาชนเป็นตัวกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการมอบหมายให้มีผู้ดำเนินการกิจ
แทนประกอบด้วย

(๓) หลักการในเชิงโครงสร้าง

คำนึงถึงหลักความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรภาครัฐในการกำหนดจำนวนหน่วยงานภาครัฐให้
เหมาะสมกับภารกิจและปริมาณงาน โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นส่วนกลางไปตั้งในภูมิภาค รวมถึงมาตรการรณรงค์ให้ส่วน
ราชการด่วนหรือเข้มงวดต่อการจัดตั้งหน่วยงานภายใต้ไม่ปรากฏตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

๒) การพิจารณา

การจัดตั้งหน่วยงานของราชการส่วนกลางในภูมิภาค มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

(๑) ภารกิจที่จะจัดตั้งเป็นหน่วยงานของราชการส่วนกลางในภูมิภาคต้องมีใช้ภารกิจของราชการบริหาร
ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยมีลักษณะภารกิจที่เกี่ยวข้องกับ

(๑.๑) งานวิจัย พัฒนา งานวิชาการ และงานบริการวิชาการ หรือ

(๑.๒) งานที่ต้องใช้เทคนิคขั้นสูง หรือวิชาชีพเฉพาะทาง ที่มุ่งการบริการและให้ประโยชน์ต่อส่วนราชการ
หรือส่วนรวมของประเทศ

และ

(๒) พื้นที่ปฏิบัติการของภารกิจจะครอบคลุมพื้นที่มากกว่า ๑ จังหวัด โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบ
เป็นภาค กลุ่มป่า ลุ่มน้ำ กลุ่มจังหวัด หรือ ฯลฯ ตามลักษณะของการปฏิบัติงานที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

และ

(๓) ต้องไม่มีหน่วยงานของกรมที่เป็นราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนกลางในภูมิภาค

ทั้งนี้ การกำหนดหน่วยงานตั้งกล่าว จะต้องแสดงให้เห็นถึง ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการโดยการ
กำหนดหน่วยงานตั้งกล่าวจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการตามภารกิจ ซึ่งผลสุดท้ายจะก่อให้เกิดประโยชน์
โดยส่วนรวมของชาติหรือต่อประชาชนอย่างแท้จริง มีความคุ้มค่าในการจัดตั้งและการใช้ทรัพยากรการบริหารโดยมีการ
เกลี่ยอัตราข้าราชการที่เหมาะสม และเป็นการจัดตั้งที่สอดคล้องหรือมีส่วนก่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓) รูปแบบ

การจัดตั้งหน่วยงานของราชการส่วนกลางในภูมิภาค อาจกำหนดเป็น “สำนักงาน ...” ที่ปฏิบัติงานทาง
วิชาการ หรือ อาจใช้ชื่ออื่นตามลักษณะภารกิจด้านวิชาการที่ลงไปปฏิบัติ เช่น “ศูนย์” ในกรณีเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ
หรือการให้บริการในเทคนิคเฉพาะ หรือ “สถาบัน” กรณีที่เป็นงานด้านการศึกษา ฝึกอบรม หรือการให้บริการทางวิชาการ
ที่ใช้ความรู้เฉพาะทาง

๔) การดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการ

ส่วนราชการที่ประสงค์จะขอจัดตั้งหน่วยงานของราชการส่วนกลางในภูมิภาคจะต้องแสดงรายการ
ประกอบการขอจัดตั้ง ซึ่งประกอบด้วย

(๑) การวิเคราะห์ภารกิจ เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็น ภารกิจที่สอดคล้องกับหลักการและลักษณะงานที่สมควร
จัดตั้งเป็นหน่วยงานของ ราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค และ

(๒) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดตั้ง หน่วยงาน โดยต้องแสดงถึงปริมาณงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วและเป้าหมายของงานในอนาคต ขนาดหรือขอบเขตพื้นที่ที่ต้องดูแลเพื่อให้ครอบคลุมภารกิจที่รับผิดชอบทั้งหมด รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณค่าใช้จ่ายและการจัดสรรอัตรากำลังก่อนและหลังการจัดตั้ง กลไกการดำเนินงานตามภารกิจซึ่งแสดงถึงระบบหรือวิธีการทำงานที่สามารถเห็นความเชื่อมโยงของการทำงานในภาพรวมของส่วนราชการ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวทั้งประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชนและประโยชน์ที่จะส่งผลถึงการพัฒนาของประเทศไทยต่อไป

ช. แนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม

การจะจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม นั้น ถือเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจสำคัญในการนำนโยบายของรัฐบาลและของส่วนราชการต่าง ๆ ลงไปปฏิบัติในพื้นที่ รวมถึงการเป็นผู้ส่งเสริม และกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณสุข และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ดังนั้น ภารกิจที่จะนำมาจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค จะต้องเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชน ซึ่งเป็นภารกิจที่ไม่เข้าซ้อนกับภารกิจที่มีภาระกระจายอำนาจและท่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ทั้งนี้ การให้บริการดังกล่าวจำเป็นต้องเน้นความรวดเร็ว ฉับไวในการให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง การควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการตามที่กฎหมายกำหนด และการส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพของจังหวัดโดยตรงเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมในระดับจังหวัด

๑) หลักการ

สำหรับการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม จะประกอบด้วย การจัดส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด และการจัดส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ โดยมีหลักการในการจัดตั้ง ดังนี้

(๑) หลักการในเชิงภารกิจ

หลักความสัมพันธ์ในเชิงภารกิจภาครัฐ ราชการส่วนภูมิภาคจะดำเนินภารกิจเกี่ยวกับการบังคับใช้ และกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายในพื้นที่ และการบริการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนผู้รับบริการ ทั้งนี้ ภารกิจดังกล่าวต้องมีใช้ภารกิจท่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการอยู่

(๒) หลักการในเชิงระบบและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

หลักการบริหารเชิงพื้นที่ที่เน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกันหรือการมอบหมายให้หน่วยงาน หรือภาคส่วนอื่นดำเนินการแทน โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพของการตอบสนองความต้องการของชุมชนและประชาชน ตามสภาพพื้นที่ พัฒนากิจ สภาพปัญหา ความจำเป็นและปริมาณงานในพื้นที่จังหวัด/อำเภอ

(๓) หลักการในเชิงโครงสร้าง

หลักความคุ้มค่าและความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ โดยมีศูนย์รวมภารกิจหรือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๒) การพิจารณา

การจัดตั้งหน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

(๑) ส่วนราชการที่จะจัดตั้งเป็นส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม ต้องมีอำนาจหน้าที่

หรือลักษณะการดำเนินการ สอดคล้องกับการกิจอย่างน้อยข้อได้ข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การรักษา บังคับใช้กฎหมาย และการอนุมัติอนุญาต (Regulator) ให้เกิดความเรียบร้อย และเป็นธรรมในสังคม

(๒) การส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ (Facilitator) เพื่อช่วยเหลือประชาชนและชุมชนให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

(๓) การจัดบริการภาครัฐให้ประชาชน (Operator) เข้าถึงอย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ โดยบริการดังกล่าวต้องไม่เข้าข้อกับการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และ

๒) ลักษณะของการกิจดังกล่าวไม่สามารถให้ส่วนราชการประจำจังหวัดอื่น ๆ ในจังหวัดดำเนินการแทนได้ เนื่องจากต้องใช้เทคนิคหรือหลักการเฉพาะทาง หรือเป็นด้วยข้อบังคับของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้น

๓) เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและมีความคุ้มค่าต่อการใช้ทรัพยากรภาครัฐ การจัดตั้งส่วนราชการที่เป็นราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม จึงกำหนดให้มีส่วนราชการประจำจังหวัดที่เป็นผู้แทนกระทรวงแต่เพียงส่วนราชการเดียว (One Roof) และในการกำหนดให้มีส่วนราชการดังกล่าวไม่จำเป็นต้องจัดตั้งให้ครบถ้วนจังหวัด หรืออำเภอใด ทั้งนี้ ให้นำลักษณะการกิจแต่ละส่วนราชการที่ลงไปปฏิบัติในพื้นที่ ยุทธศาสตร์และศักยภาพของพื้นที่ มาพิจารณาประกอบด้วย

๓) รูปแบบ

รูปแบบของการจัดส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด มี ๒ รูปแบบ คือ

(๑) ส่วนราชการประจำจังหวัดแบบรายจังหวัด

(๒) ส่วนราชการประจำจังหวัดแบบกลุ่มจังหวัด

โดยส่วนราชการประจำจังหวัดแบบรายจังหวัด หมายถึง การมีส่วนราชการประจำจังหวัดที่รับผิดชอบ เนพะจังหวัดที่ส่วนราชการนั้นตั้งอยู่ ซึ่งการกำหนดอาจมีครบทั้ง ๗๖ จังหวัด หรือกำหนดเฉพาะบางจังหวัดก็ได้

ส่วนราชการประจำจังหวัดแบบกลุ่มจังหวัด หมายถึง การกำหนดให้มีส่วนราชการประจำจังหวัด โดยให้รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดที่ส่วนราชการนั้นตั้งอยู่และในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงในรูปของกลุ่มจังหวัดโดยการจัดตั้งในรูปแบบนี้อาจครอบคลุมทั้ง ๗๖ จังหวัด หรือไม่ก็ได้ สำหรับการจัดส่วนราชการในรูปแบบกลุ่มจังหวัดนั้น ให้พิจารณาส่วนราชการประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อการปกครอง บังคับบัญชาและรับผิดชอบการกิจต่อผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของส่วนราชการประจำจังหวัดนั้น และรับผิดชอบการกิจต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่เป็นพื้นที่การปฏิบัติราชการ

ในการจะเลือกใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือ ๒ รูปแบบร่วมกัน และจะให้มีจำนวนเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับ

(๑) บริมาณงานของภารกิจที่ปฏิบัติการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (๒) ปริมาณของประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มที่มีความต้องการในการรับบริการ และ (๓) ความคุ้มค่าของการที่จะจัดตั้งส่วนราชการนั้น รวมถึงการพิจารณาอบทามัยให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทนด้วย ทั้งนี้ ภารกิจที่ต้องไปปฏิบัติในพื้นที่เป็นการดำเนินการตามกฎหมายที่มีความสำคัญต่อความปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และมีการดำเนินการในเรื่องการอนุมัติ อนุญาตตามกฎหมายที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการรับบริการจากประชาชนในจังหวัดแล้ว หากเลือกการจัดส่วนราชการแบบกลุ่มจังหวัด ควรต้องมีการศึกษาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และส่งผลต่อความพึงพอใจต่อประชาชนผู้รับบริการ

อนึ่ง ในกรณีที่การกิจของส่วนราชการประจำจังหวัดตามการจัดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งข้างต้นเป็นการกิจในระดับจังหวัด หรือเป็นการกิจในระดับอำเภอแต่ไม่เกิดความคุ้มค่าที่จะจัดแบ่งส่วนราชการ กรณีดังกล่าวจะไม่มีการจัดแบ่งส่วนราชการเป็นส่วนราชการประจำอำเภอ การปฏิบัติการกิจของส่วนราชการประจำจังหวัด ให้จัดเป็นทีมปฏิบัติงาน หรือหน่วยปฏิบัติงานเคลื่อนที่ ลงไปให้บริการตามการกิจของส่วนราชการให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอภายในจังหวัดนั้น แต่หากในกรณีที่การกิจนั้นจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานในอำเภอ และเมื่อพิจารณาปริมาณงานและความคุ้มค่าแล้ว สมควรที่จะจัดตั้งส่วนราชการประจำอำเภอได้ ก็ให้ดำเนินการตามแนวทางการจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับอำเภอต่อไป

สำหรับรูปแบบการจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ มี ๒ รูปแบบ คือ

- (๑) ส่วนราชการประจำอำเภอรายอำเภอ
- (๒) ส่วนราชการประจำอำเภอแบบกลุ่มอำเภอ

โดยส่วนราชการประจำอำเภอแบบรายอำเภอ หมายถึง การมีส่วนราชการประจำอำเภอที่รับผิดชอบเฉพาะอำเภอที่ส่วนราชการนั้นตั้งอยู่ ซึ่งการกำหนดอาจมีครบทุกอำเภอ หรือกำหนดเฉพาะบางอำเภอได้

ส่วนราชการประจำอำเภอแบบกลุ่มอำเภอ หมายถึง การกำหนดให้มีส่วนราชการประจำอำเภอ โดยให้รับผิดชอบในพื้นที่อำเภอที่ส่วนราชการนั้นตั้งอยู่และในพื้นที่อำเภอใกล้เคียงในรูปของกลุ่มอำเภอ โดยการจัดตั้งในรูปแบบนี้อาจครอบคลุมทุกอำเภอ หรือไม่ก็ได้

ส่วนการจะใช้รูปแบบใดหรือจำนวนเท่าใดนั้น ใช้เงื่อนไขเข่นเดียวกับการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดโดยอนุโลม

๔) การดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการ

กรณีที่กระทรวง ทบวง กรม ประสงค์จะจัดตั้งส่วนราชการประจำจังหวัดหรือส่วนราชการประจำอำเภอนั้น ส่วนราชการต้องมีการทดลองดำเนินการในบางพื้นที่เพื่อศึกษารูปแบบการทำงาน และประเมินความคุ้มค่าในการจัดตั้งก่อน โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) เลือกจังหวัดตัวอย่างในการทดลองดำเนินการอย่างน้อย ๔ จังหวัด ใน ๔ ภาค สำหรับทดลองจัดตั้งส่วนราชการประจำจังหวัดหรือส่วนราชการประจำอำเภอ

(๒) กำหนดการกิจของส่วนราชการประจำจังหวัดหรือส่วนราชการประจำอำเภอ เป็นรายกิจกรรม และหาข้อมูลประมาณงาน โดยเฉพาะงานส่งมอบบริการให้ประชาชนย้อนหลังอย่างน้อย ๓ - ๕ ปี

(๓) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดตัวแบบว่า ถ้าจังหวัด/อำเภอใดเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดและงานบริการประชาชนมีปริมาณมาก ก็ให้มีการจัดตั้งเป็นสำนักงานระดับจังหวัด/อำเภอ ถ้าปริมาณงานบริการประชาชนมีน้อย ให้มีสำนักงานประจำจังหวัด/อำเภอหนึ่ง แต่ให้รับผิดชอบในพื้นที่กลุ่มจังหวัด/อำเภอ อาจจะให้มีหน่วยเคลื่อนที่ลงไปให้บริการประชาชนตามจังหวัด/อำเภอที่อยู่ในกลุ่ม

(๔) ให้พิจารณาบทวนหรือปรับปรุงระบบและวิธีการดำเนินการในการกิจนั้นว่าสามารถอบหมายให้ผู้อื่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชน ดำเนินการแทนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือให้จังหวัดหรืออำเภอให้บริการประชาชนแทน เป็นต้น

(๕) จัดทำบุคคลที่สาม เช่น สถาบันการศึกษา ให้เข้ามาทำการศึกษาออกแบบ วางแผนการดำเนินการ

และกลไกการบริหารงานในทุกมิติ ที่ง่ายในเรื่องของนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติ การติดตามประเมินผล การบังคับบัญชา การกำกับให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแนวทางการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

- (๖) ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด
- (๗) ประเมินผลการดำเนินการ แล้วจึงเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

ทั้งนี้ ได้กำหนดเงื่อนไขสำหรับแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคไว้ว่า แนวทางดังกล่าวจะไม่กระทบกับการจัดส่วนราชการในภูมิภาคที่กำหนดไว้เดิมแล้ว รวมถึงกรณีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบงานตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้สั่งการให้ดำเนินการและส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามแนวทางที่คณะกรรมการรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องด้วย

*****

ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาค

กรณีที่ส่วนราชการจะขอจัดตั้งส่วนราชการไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนภูมิภาคนั้นจัดเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการภายในกรม จึงต้องมีการเสนอเป็นร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ซึ่งส่วนราชการจะต้องดำเนินการหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสุ่ปได้ดังนี้

(๑) ขั้นตอนการขอจัดตั้งส่วนราชการดังกล่าวและการเสนอเป็นร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

(๒) การจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณาเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการ เป็นการจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณาตามแบบคำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งส่วนราชการ เพื่อประโยชน์ในการกลั่นกรองความเหมาะสมของการจัดตั้งส่วนราชการ ให้กระทรวง/กรม ที่ประสงค์จะขอจัดตั้งส่วนราชการจัดทำ

๑. ขั้นตอนการขอจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคและเสนอร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

การจัดตั้งส่วนราชการข้างต้นจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๘ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑.๑ กรรมเจ้าของเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการแบ่งส่วนราชการภายในกรม โดยมีผู้แทนหน่วยงานกลาง ประกอบด้วย สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และมีเจ้าหน้าที่ของกรมเป็นฝ่ายเลขานุการ

๑.๒ กระทรวงแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวง โดยมีองค์ประกอบดังนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เป็นประธาน ปลัดกระทรวง เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการ ก.พ.ร. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เป็นกรรมการ และมีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นฝ่ายเลขานุการ

๑.๓ คณะกรรมการแบ่งส่วนราชการภายในกรม พิจารณาการแบ่งส่วนราชการภายในกรม และนำเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวง เพื่อพิจารณาคำขอการแบ่งส่วนราชการภายในกรม ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการนำเสนอข้อมูลตามแบบคำชี้แจงประกอบการแบ่งส่วนราชการภายในกรม

ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ สอดหานความเห็นสำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ

กระทรวงจัดการประชุมคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวง และเสนอเรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในกรมต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา มีมติ

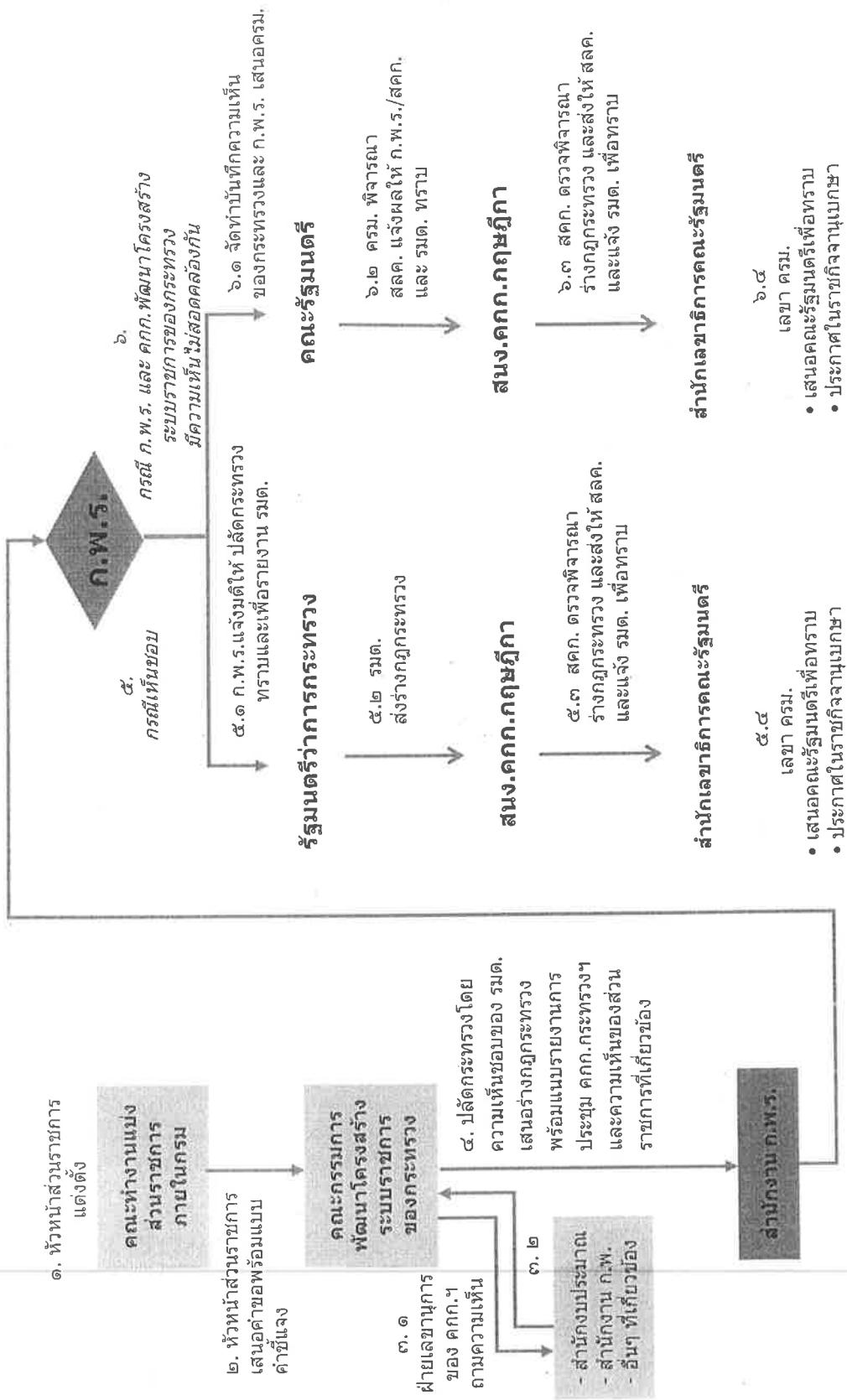
๑.๔ ปลัดกระทรวงโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเสนอร่างกฎกระทรวงที่คณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวงพิจารณาแล้ว พร้อมแนบรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการของกระทรวง และความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้ ก.พ.ร. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

อนึ่ง กรณีการขอจัดตั้งส่วนราชการที่เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค ส่วนราชการต้องมีการทดลองดำเนินการในบางพื้นที่ก่อน เพื่อศึกษาฐานแบบการทำงาน และประเมินความคุ้มค่าของการจัดตั้ง โดยดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๒ (ข้อ ๓.๒, ๓.๕) ข้างต้น และเสนอผลการทดลองเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ.ร. ด้วย

๑.๕ หาก ก.พ.ร. เห็นชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงส่งร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมส่วนราชการให้สำนักงานคณะกรรมการคุณธรรมกิจกรรมพิจารณา สำนักงานคณะกรรมการคุณธรรมกิจกรรมพิจารณาแล้วส่งร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมส่วนราชการให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการคุณธรรมรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการคุณธรรมรัฐมนตรีทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑.๖ หาก ก.พ.ร. มีความเห็นต่างจากคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวง สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการคุณธรรมรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา หากคณะกรรมการคุณธรรมรัฐมนตรีเห็นชอบ สำนักเลขานุการคณะกรรมการคุณธรรมกิจกรรมพิจารณาจะส่งร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมส่วนราชการให้สำนักงานคณะกรรมการคุณธรรมกิจกรรมพิจารณาแล้วส่งร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมส่วนราชการให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการคุณธรรมรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการคุณธรรมรัฐมนตรีทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ପ୍ରକାଶକ ମେଳି

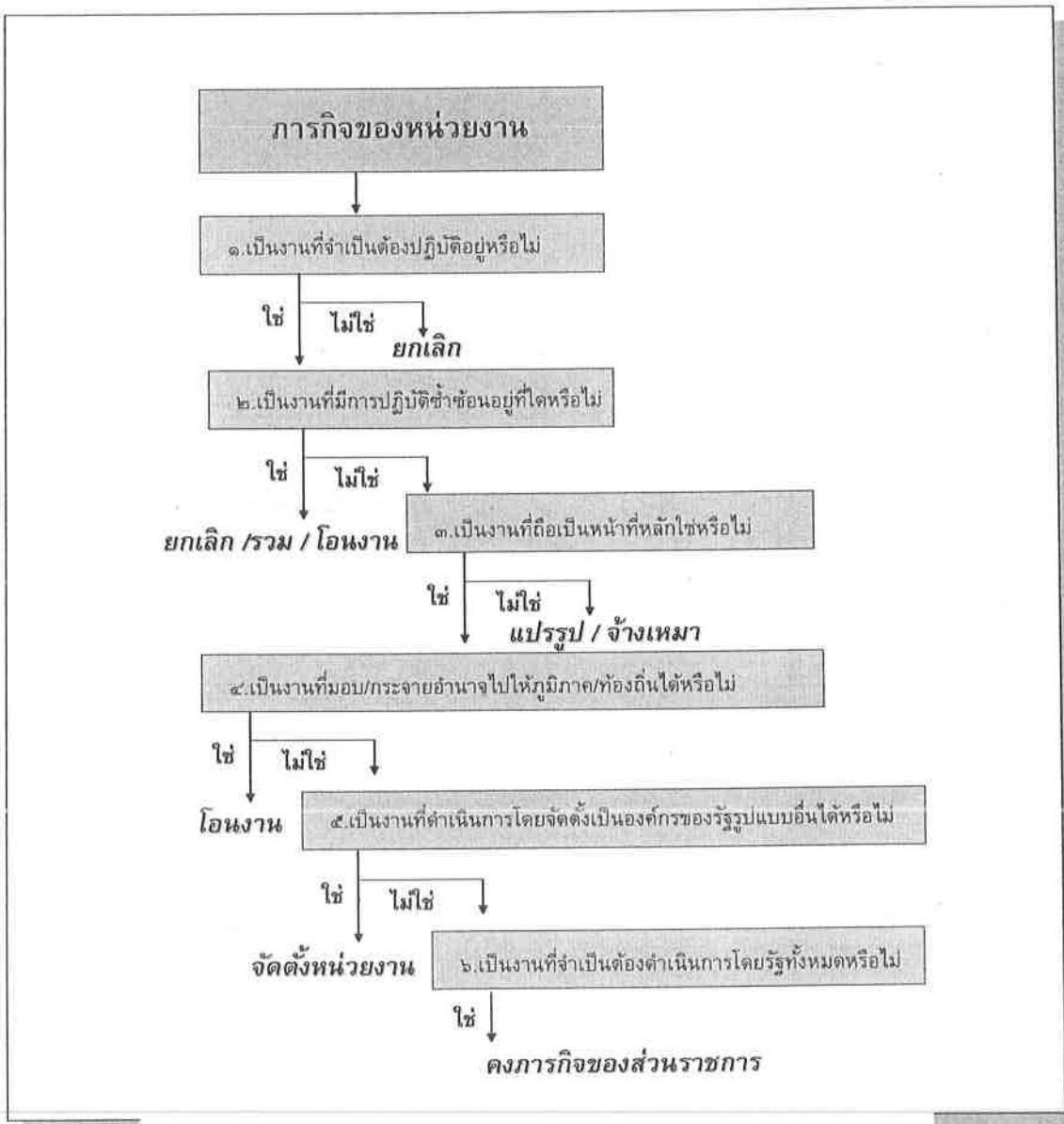

๒. รายการคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่วนราชการ

ส่วนราชการที่ประสงค์ขอจัดตั้งส่วนราชการใหม่ ต้องมีการจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณา ตามแบบคำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งส่วนราชการ เพื่อประโยชน์ในการกลั่นกรองความเหมาะสมของ การจัดตั้งส่วนราชการ ตามรายการ ดังนี้

๒.๑ การวิเคราะห์การกิจ

๒.๓.๑ การวิเคราะห์ภารกิจ เพื่อสำรวจว่าภารกิจนั้นจำเป็นต้องดำเนินการโดยส่วนราชการ หรือไม่ โดยมีขั้นตอนของคำตามสรุปได้ตามภาพที่ ๒

ภาพที่ ๒ แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์การกิจของส่วนราชการ

๒.๑.๒ หากการกิจกรรมเป็นการกิจที่ส่วนราชการต้องดำเนินการให้เคราะห์ว่าควรจัดตั้งเป็นหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค หรือส่วนราชการประจำจังหวัด / อำเภอ ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ ต้องอธิบายเหตุผลประกอบด้วย โดยมีข้อตอนตามภาพที่ ๓

แนวทางการวิเคราะห์การกิจเพื่อการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

1. เป็นการกิจที่มีความคุ้มค่าของการใช้บริษัทภาระการบริหารหรือไม่
    - ใช่ ไม่ใช่ ปัจจัยเป็นเวร์ชันภาระงาน
หมายความว่าต้องห่วงว่างาน
  2. เป็นการกิจที่เข้าเมืองอยู่บ้านเดียวกับเครื่องเรือไม่
    - ใช่ ไม่ใช่ ยกเว้นกรณี
  3. เป็นการกิจที่ไม่ข้ามกับหน่วยงานในภูมิภาคหรือท้องถิ่นໃหร่หรือไม่
    - ใช่ ไม่ใช่ โอนงานไปท้องถิ่นแล้วรับศักยภาพ
- ส่วนกลางในภูมิภาค**
- 4.๑ เป็นการกิจที่เกี่ยวข้องกับงานบริหาร ทั้งน้ำ งานวิชาการ และงานบริการ หรือ
วิชาการใช้บริการ
    - ใช่ ไม่ใช่
  - 4.๒ เป็นการกิจที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง หรือ
วิชาชีพเฉพาะทางที่มุ่งการบริการและให้ประโยชน์ต่อส่วน
ราชการหรือส่วนรวมของประเทศไทย
    - ใช่ ไม่ใช่
5. พนักงานปฏิบัติการของภาครัฐจะสามารถดูแลพื้นที่ไม่ยากลำบาก
- 1 จังหวัด ให้หรือไม่
6. ไม่มีหน่วยงานของกรมที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค
หรือราชการส่วนกลางในภูมิภาค ให้หรือไม่
- จัดตั้งเป็น
หน่วยงาน
ส่วนกลางใน
ภูมิภาคได้
- จัดตั้งไม่ได้

ส่วนภูมิภาค ของกระทรวง ทบวง กรม

7. มีอำนาจหน้าที่หรือลักษณะการสำนักในการออกโดยชอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกิจของปัจจัย
  - ใช่ ไม่ใช่

7.๑ การ รักษา บังคับ ใช้กฎหมาย และการ อนุนัติ อนุญาต (Regulator)	7.๒ กาน ส่งเสริมและ ขยายผล องค์ความรู้ (Facilitator)	7.๓ กาน จัดบริการ ภาครัฐให้ ประชาชน (Operator)

8. เป็นการกิจที่ไม่สามารถมอบไปให้ส่วน
ราชการอื่นดำเนินการแทนได้หรือไม่
    - ใช่ ไม่ใช่
  - 8.๑ การออกใบอนุญาตให้ก่อสร้าง
หรือการอนุญาตให้ก่อสร้างที่ไม่ได้เป็น
ก่อสร้าง
    - ใช่ ไม่ใช่
  - 8.๒ งานหน้ากากอ่อง ประชารณ
ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนในนามกิจ
โดยเจตนาเพื่อที่ภาคเอกชนมีความพึง
พอใจ
    - ใช่ ไม่ใช่
  - 8.๓ มอบหมายให้รับผิดชอบต่อผู้ประเมิน
ไฟฟ้าและดำเนินการแทน
    - ใช่ ไม่ใช่
  - 8.๔ ตั้งบัญชี สมควรให้มีชื่อทาง
สำนักປະชาติมนต์รัตน์/เป็นการ
ทางอิสระไม่ใช่ ไฟฟ้าที่มีชื่อ
ชื่อและรัฐ หรือศูนย์บริการทางไฟฟ้าที่
    - ใช่ ไม่ใช่
9. เป็นการกิจที่ออกด้วยกับความต้องการ
ของประชาชนและมีรัฐบูรณ์ที่
ดำเนินการมาให้หรือไม่
  - ใช่ ไม่ใช่
- จัดตั้งไม่ได้

ภาพที่ ๓ แสดงการวิเคราะห์การกิจเพื่อการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

๒.๒ การกำหนดเหตุผลความจำเป็นในการขอจัดตั้ง

ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นของงานที่จะจัดตั้งเป็นส่วนราชการให้ชัดเจน ดังนี้

๒.๒.๑ เมื่อจัดตั้งขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของชาติในด้านใด

๒.๒.๒ เหตุผลที่แสดงว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการ สามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และ/หรือสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร และประชาชนจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างไร

๒.๒.๓ ชี้แจงสาเหตุที่ต้องขอปรับปรุงส่วนราชการ

(๑) หน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไป โดยชี้แจงรายละเอียดว่ามีงานเพิ่มขึ้นอย่างไร หรือลักษณะงาน เปลี่ยนแปลงไป ประการใด

(๒) มีการเปลี่ยนแปลงระบบ หรือวิธีการทำงาน เฉพาะหน่วยงาน หรือในภาพรวมของกรม

(๓) ปัญหาการดำเนินงาน หรือการบริหารงานของกรมอันเนื่อง มาจากโครงสร้างส่วนราชการเดิมไม่เหมาะสม

๒.๓ การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ

ให้แสดงรายละเอียดการแบ่งส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ ดังนี้

๒.๓.๑ การแบ่งส่วนราชการ

(๑) ให้แสดงแผนภูมิการแบ่งส่วนราชการในปัจจุบัน

(๒) ให้แสดงการเปรียบเทียบการแบ่งส่วนราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่ขอปรับปรุงใหม่ โดยให้จัดทำเป็นตารางเปรียบเทียบ ทั้งนี้ ให้ระบุด้วยว่ามีการปรับปรุงอย่างไร

ตารางการเปรียบเทียบการแบ่งส่วนราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่ขอปรับปรุงใหม่

การแบ่งส่วนราชการในปัจจุบัน	การแบ่งส่วนราชการที่ขอปรับปรุงใหม่	หมายเหตุ
กรม	กรม	(ตัวอย่าง)
ก. ราชการบริหารส่วนกลาง	ก. ราชการบริหารส่วนกลาง	เป็นการขอปรับปรุง
(๑)	(๑)	ชื่อส่วนราชการใหม่
(๒)	(๒)	เป็นการแยกงาน
(๓)	(๓)	..... ของกอง.....
(๔)	(๔)	(และกอง) .....
ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค	ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค	มาจัดตั้งเป็น
(๑)	(๑)	ส่วนราชการใหม่

๒.๓.๒ หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ

- (๑) ให้ชี้แจงหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการในปัจจุบัน
- (๒) สำรวจส่วนราชการที่ข้อปรับปรุง ให้ชี้แจงหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่ข้อปรับปรุงเปรียบเทียบกับหน้าที่ความรับผิดชอบในปัจจุบัน

รายการเปรียบเทียบหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
ในช่องหมายเหตุ ให้แสดงว่าเป็นส่วนที่มีอยู่เดิม หรือปรับปรุงเปลี่ยนข้อใหม่ หรือตั้งขึ้นใหม่		

๒.๔ นโยบาย แผนงานสำคัญของรัฐบาลที่ส่วนราชการรับผิดชอบ

ให้แสดงถึงนโยบายและแผนงานสำคัญของรัฐบาลและตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดินเฉพาะที่ส่วนราชการนั้นรับผิดชอบ โดยแสดงความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติ และแผนระดับกระทรวง และระดับกรม

๒.๕ ปริมาณงาน

ให้แสดงว่างานสำคัญ ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันได้แก่งานอะไรบ้าง มีปริมาณงานมากน้อยเพียงใด โดยให้แสดงสถิติปริมาณงานย้อนหลัง ๓ ปี สำหรับงานใหม่ให้แสดงว่าได้ลงมือทำอะไรไปบ้างแล้วอย่างไร หรือไม่ และให้แสดงประมาณการปริมาณงานล่วงหน้า ๓ ปี ตามงานที่จะพึงมี หรือเป้าหมายของงานตามแผนรวมทั้งให้แสดงขนาดหรือขอบเขตของพื้นที่ ที่ต้องดูแล เพื่อให้ครอบคลุมตามภารกิจที่รับผิดชอบทั้งหมด ดังนี้

๒.๕.๑ ให้แสดงว่างานสำคัญ ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่งานอะไรบ้าง มีปริมาณงานมากน้อยเพียงใด โดยแสดงสถิติปริมาณงานย้อนหลัง ๓ ปี หรือกรณีที่เป็นงานใหม่ ให้แสดงว่าได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร และมีเป้าหมายของงานอย่างไร

(๑) กรณีที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

กิจกรรม	ปริมาณงาน		
	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ....

(๒) กรณีที่ไม่เคยมีการดำเนินการมาก่อน

กิจกรรม	การดำเนินการในปัจจุบัน	เป้าหมายที่กำหนด

๒.๕.๒ ให้แสดงถึงขนาดหรือขอบเขตของพื้นที่ที่ต้องดูแล เพื่อให้ครอบคลุมตามภารกิจ
ที่รับผิดชอบทั้งหมด

กิจกรรม	ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบ	ประชากรหรือ กลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบ

๒.๖ การกำหนดกลไกการดำเนินงาน

ชี้แจงรายละเอียดและลักษณะของงาน รวมทั้ง ระบบ หรือวิธีการทำงานที่สามารถเห็นความ
เชื่อมโยงของการทำงานในภาพรวมของส่วนราชการ ตั้งแต่ระดับหน่วยงาน จนถึงกรม/กระทรวง

๒.๗ ความคุ้มค่าของการจัดตั้ง

๒.๗.๑ ให้แสดงประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชนผู้รับบริการโดยตรง
หรือประโยชน์ที่จะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศชาติ

หน่วยงาน	ประโยชน์ที่จะได้รับ
	ต่อหน่วยงาน
	ต่อประชาชน
	ต่อประเทศชาติ

๒.๗.๒ ให้แสดงรายละเอียดงบประมาณค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน (ถ้ามี) และประมาณการค่าใช้จ่าย
ในปีงบประมาณถัดไป (๓ ปีข้างหน้า) เนพะส่วนราชการที่ขอรับปรุง โดยจำแนกรายละเอียดงบประมาณตาม
งบรายจ่าย ได้แก่ งานบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น

๒.๗.๓ ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่

(๑) ให้สรุปกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

(๒) ให้แสดงแผนภูมิอัตรากำลังเฉพาะกอง/สำนักที่เกี่ยวข้องกับการ ขอรับปรุงการ
แบ่งส่วนราชการ โดยให้แสดงถึงอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบัน และอัตรากำลังที่ขอรับปรุงใหม่ ว่ามีการจัดสรร
อัตรากำลังอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนอัตรากำลังจากที่มีอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

๒.๕ ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

แสดงรายละเอียดตัวชี้วัด ที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของการจัดตั้งส่วนราชการ

๒.๖ ร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

ให้เสนอร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ พร้อมเหตุผลในการปรับปัจจุบันกฎกระทรวง

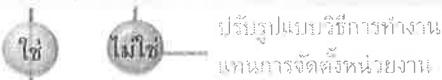
๒.๗ คำชี้แจงอื่น ๆ

อาจระบุรายละเอียดอื่น ๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา
หรือที่เป็นประเด็นสำคัญที่นอกเหนือจากที่ระบุข้างต้น

ทั้งนี้ กรณีที่กระทรวง ทบวง กรม ประสงค์จะจัดตั้งส่วนราชการประจำจังหวัดหรือส่วนราชการ
ประจำอำเภอ ผู้อำนวยการต้องมีการทดลองดำเนินการในบางพื้นที่เพื่อศึกษารูปแบบการทำงาน และ^๔
ประเมินความคุ้มค่าในการจัดตั้งก่อน โดยเลือกจังหวัดตัวอย่างในการทดลองดำเนินการอย่างน้อย ๔ จังหวัด
ใน ๔ ภาค และจัดทำบุคคลที่สาม เช่น สถาบันการศึกษา ให้เข้ามาทำการศึกษาออกแบบ วางแผนการ
ทำงาน และกลไกการบริหารงานในทุกมิติ ทั้งในเรื่องของนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติ การติดตามประเมินผล
การบังคับบัญชา การกำกับให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแนวทางการบริหารงานบุคคล ตามข้อกำหนดของแนว
ทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคก่อนด้วย

แนวทางการวิเคราะห์การกิจเพื่อการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

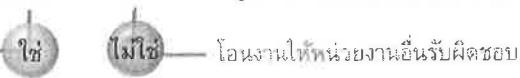
1. เป็นการกิจที่มีความคุ้มค่าต่อการใช้ทรัพยากรทางการบริหารหรือไม่

2. เป็นการกิจที่จำเป็นต้องปฏิบัติตอยู่ใช่หรือไม่

3. เป็นการกิจที่ไม่เข้าข้องกับหน่วยงานในภูมิภาคหรือท้องถิ่นใช่หรือไม่

ส่วนกลางในภูมิภาค

4. ลักษณะการกิจสอดคล้องกับข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ใช่หรือไม่

4.1 เป็นการกิจที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ภัณฑานา งานวิชาการ และงานบริการ หรือ

4.2 เป็นการกิจที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือวิชาชีพเฉพาะทางที่มุ่งการบริการและให้ประโยชน์ต่อส่วนราชการหรือส่วนรวมของประเทศ

5. พื้นที่ปฏิบัติการของภารกิจครอบคลุมพื้นที่มากกว่า 1 จังหวัด ใช่หรือไม่

6. ไม่มีหน่วยงานของกรมที่เป็นวิชาการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนกลางในภูมิภาค ใช่หรือไม่

ข้อดีดังนี้เป็นหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาคได้

จัดตั้งไม่ได้

ข้อดีดังนี้เป็นหน่วยงานส่วนภูมิภาคได้

หลักการในเชิงภารกิจ
โครงสร้าง

หลักการในเชิงภารกิจ

หลักการในเชิงระบบ

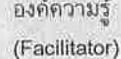
ส่วนภูมิภาค ของกระทรวง ทบวง กรม

7. มีอำนาจหน้าที่หรือลักษณะการดำเนินการสอดคล้องกับภารกิจย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งใช่หรือไม่

7.1 การรักษาบังคับ
ใช้กฎหมาย
และการอนุรักษ์
อนุญาต
(Regulator)

7.2 การส่งเสริมและทำทายอด
องค์ความรู้
(Facilitator)

7.3 การจัดบริการภาครัฐให้ประชาชน
(Operator)

8. ภารกิจดังกล่าวอาจมอบหมายให้มีผู้ดำเนินการใช่หรือไม่

ไม่ใช่

8.1 การถ่ายโอนภารกิจให้ท้องถิ่นหรือการอ่อนหน่ายให้ท้องถิ่นท่านแทน

ไม่ใช่

8.2 จ้างเหมาภารกิจเอกชน ประชาชนให้เป็นผู้ดูแลนิการแทนเพื่อการก่อโดยอิสระในพื้นที่ที่ภาคเอกชนมีความพร้อม

ไม่ใช่

8.3 มอบหมายเพื่อภารกิจให้ท้องถิ่นดำเนินการแทน

ไม่ใช่

8.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้มีช่องทางสื่อสารประชาชนมาเข้ารับการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยผ่านระบบอินเตอร์เน็ต หรือศูนย์บ่มริการทางโทรศัพท์

9. เป็นการกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและมีปริมาณงานที่ดำเนินการมากใช่หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่

ไม่ใช่

จัดตั้งไม่ได้